

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

4040

Vragen van het lid **Eppink** (JA21) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *de evacuaties en repatriëring vanuit Afghanistan* (ingezonden 30 augustus 2021).

Antwoord van Minister **Kaag** (Buitenlandse Zaken), mede namens Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (ontvangen 14 september 2021).

Vraag 1

Wat is er de reden van dat uw inschatting van het aantal personen met een Nederlands paspoort in Afghanistan vorige week (700) zo sterk afweek van het aantal dat u deze week communiceerde, namelijk 1.250?

Antwoord 1

Het aantal van 700 was het aantal mensen dat zich tot en met 19 augustus jl. bij BZ had gemeld. In de periode daarna meldden zich nog iedere dag nieuwe Nederlanders, gezinsleden en mensen met een verblijfsvergunning aan bij BZ die zich in Afghanistan bevonden.

Vraag 2

Is 1.250 momenteel nog steeds het meest accurate aantal?

Antwoord 2

Het aantal Nederlanders met hun kerngezinnen (die ook een andere dan de Nederlandse nationaliteit kunnen hebben, maar in aanmerking kwamen voor evacuatie) en mensen met een Nederlandse verblijfsvergunning, dat zich tot nu toe bij BZ meldde is rond de 1.250. Dit aantal kan nog fluctueren, aangezien er nog steeds hulpverzoeken binnenkomen. Van de 1.250 waren er begin september 787 vertrokken met Nederlandse en buitenlands evacuatievluchten, of op eigen gelegenheid.

Vraag 3

Om welke redenen heeft u niet – of niet accuraat – bijgehouden hoeveel personen met een Nederlands paspoort er nog in Afghanistan waren, terwijl er al lange tijd een negatief reisadvies voor Afghanistan geldt en op 5 augustus door de ambassade is opgeroepen het land te verlaten?

Antwoord 3

Registratie van Nederlanders bij de ambassade is niet verplicht. Nederlanders kunnen zich vrijwillig aanmelden voor de Informatieservice van Buitenlandse Zaken, waarmee de aanwezigheid in een bepaald land geregistreerd wordt. In het reisadvies voor Afghanistan werd al enkele maanden geadviseerd het land te verlaten en de registratie bij de Informatieservice actueel te houden. Op 1 augustus 2021 waren er zeven Nederlanders bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken aangemeld als aanwezig in Afghanistan.

Vraag 4

Bent u van mening dat de Nederlandse evacuatie succesvoller was verlopen als u een accurater beeld had gehad? Zo nee, kunt u dat toelichten?

Antwoord 4

De voornaamste uitdaging bij de evacuatie werd gevormd door andere factoren zoals de slechte veiligheidssituatie en chaos rondom het vliegveld waardoor mensen de poorten van de luchthaven moeilijk konden bereiken. Daarnaast speelden de tijdsdruk onder welke de evacuatie moest worden opgezet en onder welke deze van de VS moest worden afgerond, en de beperkte capaciteit van het vliegveld een rol. Dat er aanzienlijk meer Nederlanders in Afghanistan waren dan verwacht heeft wel impact gehad op de omvang van de evacuatieoperatie. Zoals gemeld in het feitenrelaas dat de Kamer op 7 september jl. is toegegaan, is bij de planning uitgegaan van 250–300 personen die nog geëvacueerd zouden moeten worden in de laatste fase, waaronder de Nederlandse en lokale staf van de ambassade, geregistreerde Nederlanders in Afghanistan, een aantal Zwitsers (conform eerder gemaakte afspraken) en een kleine dertig Hongaarse beveiligers van de ambassade.

Vraag 5

Om welke redenen waren veel Nederlandse Afghanen nog in Afghanistan, ondanks het negatieve reisadvies en de oproep om het land te verlaten en ondanks het feit dat de terugtrekkingsdeadline van 1 september al maanden bekend was?

Antwoord 5

De redenen voor hun aanwezigheid, ondanks het negatieve reisadvies en oproepen het land te verlaten, zijn mij niet bekend.

Vraag 6

Waarom zijn deze personen niet eerder op eigen gelegenheid teruggereisd?

Antwoord 6

Het is mij niet bekend waarom personen niet eerder op eigen gelegenheid het land hebben verlaten, ondanks de oproep het land te verlaten.

Vraag 7

Hoe beoordeelt u het gegeven dat zoveel Afghanen het land bezoeken dat ze eerder ontvlucht zijn?

Antwoord 7

Dat personen geruime tijd nadat zij een verblijfsvergunning hebben gekregen tijdelijk terugkeren naar het land van herkomst, is in zichzelf geen reden om aan te nemen dat er op het moment van verlenen van asiel geen reden was om asielbescherming te bieden. Zo kan vanwege het tijdsverloop sprake zijn van gewijzigde omstandigheden. Dit ligt anders wanneer de terugkeer plaatsvindt terwijl de vreemdeling nog in het bezit is van een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd. Het is staand beleid dat indien is gebleken dat een vreemdeling met een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd is teruggekeerd naar zijn land van herkomst, er op basis van de individuele omstandigheden door de IND beoordeeld wordt of hij of zij nog bescherming nodig heeft en of de vergunning dient te worden ingetrokken. Onder de personen die geëvacueerd zijn bevonden zich voor zover nu bekend is geen personen met een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd.

Vraag 8

Kunt u aangeven wat de redenen van het verblijf van deze personen in Afghanistan waren?

Antwoord 8

De redenen zijn mij niet bekend.

Vraag 9

In hoeverre is het evacueren en repatriëren van deze Nederlandse Afghanen ten koste gegaan van bijvoorbeeld Afgaanse tolken of andere personen die in aanmerking kwamen voor vertrek naar Nederland?

Antwoord 9

Zoals gemeld in het antwoord op vraag 4 werd de voornaamste uitdaging bij de evacuatie gevormd door andere factoren zoals de slechte veiligheidssituatie en massaliteit rondom het vliegveld waardoor mensen de poorten van de luchthaven moeilijk konden bereiken.

Vraag 10

Bevonden of bevinden zich in Afghanistan ook Afghanen die in Nederland wonen en niet de Nederlandse nationaliteit, maar slechts een verblijfsvergunning hebben? Zo ja, hoeveel en welke verblijfsrechtelijke consequenties verbindt u hieraan?

Antwoord 10

Er bevinden zich Afghanen met een Nederlandse verblijfsvergunning in Afghanistan. Het exacte aantal is niet bekend. Zoals aangegeven in het antwoord op vraag 7, is het staand beleid dat indien is gebleken dat een vreemdeling met een verblijfsvergunning asiël voor bepaalde tijd (tijdelijk) is teruggekeerd naar zijn land van herkomst, er op basis van de individuele omstandigheden door de IND beoordeeld wordt of hij of zij nog bescherming nodig heeft en of de vergunning dient te worden ingetrokken.

Vraag 11

Kunt u aangeven hoeveel meldingen er zijn geweest voor evacuatie vanuit Afghanistan tot dusver?

Antwoord 11

Uw kamer wordt voorafgaand aan het plenaire debat over Afghanistan geïnformeerd middels een stand van zakenbrief. Hierin zullen onder meer de aantallen terugkomen.

Vraag 12

Kunt u een toelichting geven op de band van Nederland met de 150 «Afgaanse helpers inclusief gezinnen»?

Antwoord 12

Dit betreft Afghanen die vallen binnen de motie Belhaj, zoals aan de Kamer geïnformeerd op 18 augustus¹ Afghanen die voor Nederland of in het kader van de Nederlandse bijdragen aan internationale militaire of politiemissies hebben gewerkt en daardoor een verhoogd risico lopen, in het bijzonder medewerkers van Nederlandse ontwikkelingsprojecten, mensenrechten- en vrouwenrechtenverdedigers en (fixers van) journalisten.

Vraag 13

Wilt u iedere vraag afzonderlijk en uiterlijk 6 september beantwoorden?

Antwoord 13

De vragen zijn afzonderlijk beantwoord en zo spoedig als mogelijk.

¹ Arriveren Nederlands ambassadeteam in Kaboel | Tweede Kamer der Staten-Generaal